

غیرمجازها، مانع رقابتی شدن سود بانکی

با گذشت بیش از ۳ ماه از ابلاغ مصوبه تعیین دستوری نرخ سود و کاهش آن توسط شورای پول و اعتبار، انتظارات برای کاهش دوباره سود از یک سو و توقعات اقتصاددانان و شورای فقهی بانک مرکزی برای رقابتی شدن سود بانکی از سوی دیگر، بانک مرکزی را بر سر دوراهی قرار داده است.

با گذشت بیش از ۳ ماه از ابلاغ مصوبه تعیین دستوری نرخ سود و کاهش آن توسط شورای پول و اعتبار، انتظارات برای کاهش دوباره سود از یک سو و توقعات اقتصاددانان و شورای فقهی بانک مرکزی برای رقابتی شدن سود بانکی از سوی دیگر، بانک مرکزی را بر سر دوراهی قرار داده است.

رئیس کل بانک مرکزی در روزهایی که قرار است گزارشی از وضعیت بانکها به شورای پول و اعتبار ارائه کند، میگوید: اگر مؤسسات مالی غیرمجاز ساماندهی شوند، سریعتر به سمت منطقی کردن نرخ سود بانکی حرکت می‌کنیم. به گزارش همشهری، اظهار نظر مرد شماره یک بانک مرکزی مبنی بر معرفی غیرمجازها به عنوان مانعی بر سر آنچه او منطقی کردن سود می‌نامد در حالی مطرح می‌شود که رقابت بانکها و مؤسسات اعتباری مجاز بر سر جذب سپرده‌ها با نرخ بالاتر و پرداخت وام با سود بیشتر در ماه‌های گذشته تشدید شده است.

رئیس کل بانک مرکزی اما پایان دادن به رقابت بانکها در زمینه سودهای بالاتر از مصوبه را بازمه به فعالیت مؤسسات غیرمجاز ارتباط می‌دهد و با بیان اینکه در ساماندهی مؤسسه‌های مالی غیرمجاز پیشرفت‌هایی داشته‌ایم، تصریح کرد: در این شرایط بانکها راحت‌تر و با اطمینان خاطر بیشتر می‌توانند در جهت رعایت نرخ‌های سود مجاز حرکت کنند. موضع‌گیری جدید سیف نشانه‌هایی از مخالفت بانک مرکزی با کاهش سود بانکی در روزهای آینده توسط شورای پول و اعتبار را نمایان می‌سازد.

بر اساس مصوبه اردیبهشت‌ماه امسال شورای پول و اعتبار قرار است نرخ سود بانکی پس از 3 ماه مورد بازنگری قرار گیرد، اما رئیس شورای پول و اعتبار با تأیید اینکه نرخ سود بانکی باید متناسب با نرخ تورم تعدیل شود، گفت: بانک مرکزی به تدریج بازار پولی را به این سمت هدایت می‌کند، اما این موضوع زمان می‌برد. رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به ساماندهی نرخ سود بازار بین بانکی، عنوان داشت: کاهش نرخ سود بین بانکی نیز علامت مثبتی است و امیدواریم نرخ سود در نظام بانکی هم در آینده منطقی شود.

رقابت بانکها یا کاهش نرخ سود؟

انتظار برای کاهش سود بانکی در حالی مطرح می‌شود که پیش از این رضا شیوا، رئیس شورای رقابت در گفت‌وگو با همشهری، تبانی بانک‌های بزرگ دولتی برای نرخ سود سپرده‌های کمتر از یک سال را برخلاف قانون رقابت دانسته و تأکید کرده بود که در صورت ضرورت شورای یادشده به این موضوع ورود پیدا خواهد کرد. این در حالی بود که موسویان رئیس شورای فقهی بانک مرکزی هم با تعیین دستوری نرخ سود مخالفت کرده و خواستار تعیین نرخ در رقابت بانکها شده بود؛ هر چند که او هم غیرمجازها را از موانع این مهم توصیف کرده بود. پس از او هم‌متی مدیرعامل بانک ملی که دبیری شورای هماهنگی بانک‌های بزرگ برای تبانی در نرخ سود را هم عهده دار بوده است از آمادگی بانکها برای رقابت در نرخ سود به شرط تعطیلی غیرمجازها سخن گفته بود.

به‌الدین حسینی هاشمی، از مدیران سابق شبکه بانکی کشور در گفت‌وگو با خبرنگار ما، کاهش سود بانکی در شرایط کنونی را دارای اولویت نمی‌داند و می‌گوید: تا زمانی که ساختار مالی بانکها اصلاح نشده و شبکه بانکی کشور از وضعیت بحرانی فعلی خارج نشود، کاهش سود بانکی به سبب کاهش تورم نمی‌تواند با انتظارات مطلوبی همراه باشد.

وی تأکید کرد: هم بانکها و هم اقتصاد کشور در نتیجه سیاستگذاری‌های نادرست پولی و اعتباری سال‌های اخیر وارد یک مسابقه باخت - باخت شده‌اند و الان شبکه بانکی نیازمند یک بسته نجات است، این بسته نجات باید شامل اصلاح ساختار تأمین مالی و تجهیز منابع بانکها، تسهیل وصول مطالبات معوق، کاهش هزینه‌های جاری بانکها و افزایش سرمایه آنها باشد. به گفته این مدیر سابق بانک صادرات ایران، در غیراین صورت، کاهش نرخ سود بانکی بدون اصلاحات جدی در ساختار بانکی با پاسخ مطلوبی همراه نخواهد بود، به‌ویژه اینکه هم‌اکنون بانک‌های دولتی و خصوصی نیز در شرایط هشدار و بحران قرار دارند.